

Đán bà

Tuần báo xuất bản ngày thứ sáu

NAM THU 5 — SO 204 — 5 JUILLET 1948

MỖI SỐ 0\$20

Thư tín và ngân phiếu
xin gửi về :

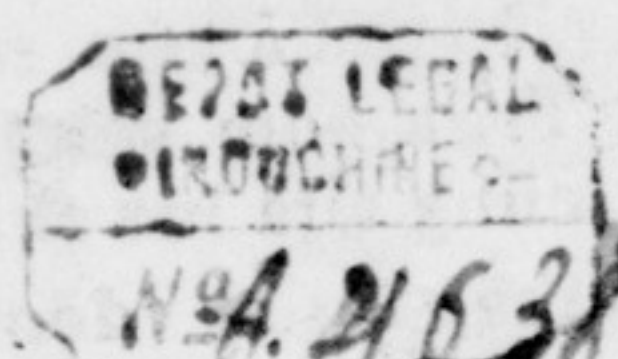
LA DIRECTRICE DU
Tuần-Báo Đán-Bà
76, WISSE — HANOI

BA THÁNG 2\$50

SÁU THÁNG 5.00

MỘT NĂM 10\$00

CHÍNH PHỦ GẤP ĐÔI

CỜ QUAN BÀI TRÙ NẠN CỜ BẠC

NHÀ chuyên trách vừa bắt được một sòng tài sừu ngay giữa thành-phố Hanoi. Các con bạc toàn là những bà danh giá, giàu có. Cái đó không lạ, đán bà Việt nam vẫn có hai cái bệnh : đánh bạc và lên đồng.

Hai cái bệnh ấy, nhất là bệnh cờ bạc, lúc này càng trầm trọng lắm. Phần nhiều các con bạc đán bà đều tự mình có buôn bán kiếm ra tiền không cần phải lấy đến tiền của chồng để cờ bạc, nên họ càng tự do đánh, và đánh thật to. Có những canh đố mười, sọc đĩa giữa con bạc đán bà với nhau mà ăn thua tới bạc ngàn, nhiều khi một người thua dăm bảy ngàn là thương, đến nỗi chính những người đán ông cũng có máu mê cờ bạc lại cũng có thể có tiền để đánh to như các bà ấy phải kêu lên : « khiếp đán bà họ đánh còn « hăng » hơn đán ông mình ! »

Danh-gia thay lời khen và sự nhận xét của những con bạc đán ông thực là đúng lắm ! Nào có phải chỉ một sự sẵn tiền nó làm cho con bạc đán bà đánh « hăng » như thế đâu ! Người đán bà trời sinh vốn có bản tính rất đam mê. Bản tính đó khi dùng vào sự yêu chồng thương con, hoạt động kinh doanh thì nó khiến người đán bà làm được những sự hy sinh tuyệt đối với gia đình, hoặc thành những người đảm đang khôn khéo, đán ông phải khiếp phục, nhưng ở chiều bạc, bản tính đam mê ấy khiến người đán bà « mở bát » « đặt tiền » không run tay. Lại rất có thể khi ngồi vào chiếu bạc người đán ông còn thấy hình ảnh vợ con mình mà dè dặt, những người đán bà tuyệt nhiên không nghĩ đến một ngoại vật gì cả. Nếu là hạng con bạc đán bà thương bị chồng con khuyên can cấm đoán xưa nay ngồi vào chiếu bạc có nghĩ đến chồng con thì chỉ dè mà

XEM TRONG SỐ NÀY:
RỒ RÀ, CÁP LẠI
Chuyện Ngắn
của DUYÊN-HÀ

(xem tiếp trang 10)

Chuyện Riêng

Thân lươn bao quần lấm dầu...

(TIẾP THEO KỶ TRƯỚC)

Chúng tôi nhận được bài này của bà cụ đã có cháu nội ngoại kể lại những cảnh khổ về chồng con lúc thiếu thời. Văn viết khúc mắc, chúng tôi có mạn phép sửa đổi lại và vui lòng đăng lên để theo ý cụ là muốn an ủi các bạn gặp phải cảnh chồng con tệ bạc bây giờ.

Câu chuyện rất lâm ly, đọc xong chúng tôi không khỏi không cảm phục cái đức phẩm nhân nại đến tuyệt-dối của cụ. D. B.

III

Hiệu khách giao đường tôi phải ra khuôn đường vào trong kho với bọn phu. Bì đường nặng quá đặt trên vai tôi rồi, tôi lại đánh tuột xuống làm bì đường đứt, đường đổ ụp xuống đất. Mẹ tôi ngồi trong hàng thấy thế mang cả một cái giồng cửa ra, đánh đập tôi loạn xạ.

MÙA HÈ NĂM 1943

Bản hiệu đã sửa lại các kiểu Sandale về vụ hè này, rất nhẹ nhàng lịch-sự và thanh-nhà « đi thường » khắp các nơi chưa đâu có, kiểu mới lại bền. Rất Mong Quý Bà Chị em Cố

maison
QUÊ LAM
n° 6 rue de la Laque
HANOI

Hàng phố đồ ra oan không được một bà cũng là bạn hàng với mẹ tôi khi xưa phải kêu to lên :

— Trời ơi ! Ông Cử bà Cử buồn bán nợ nần thế nào đến nỗi bây giờ con cái phải đẩy dọa thế này.

Mẹ chồng tôi nghe thấy càng tức lời bần tôi vào trong nhà, trót tóa tôi vào mề giường đánh mãi, tôi ngất đi. Khi tỉnh dậy tôi thấy chồng tôi đang ngồi bên xoa bóp cho tôi. Tôi lại tưởng tôi mê ngủ. Bao lâu nay chồng tôi có thêm han hoi tôi một câu ! Tuy nhiên tôi cũng như kẻ khát được ngụm nước, đưa trẻ vừa bị đòn được người nung, tôi oà lên khóc. Chồng tôi dịu dàng bảo :

— Thôi mẹ đừng khóc nữa, Tôi biết tôi có lỗi với mẹ lắm. Chẳng qua trăm sự đều tại ông bà để ra mẹ cả.

Nghe thế tôi lại uất lên, toan cãi « thế để bố mẹ tôi xui cậu cầm đồ vàng hay sao » thì chồng tôi lại tiếp luôn :

— Nhưng mọi chuyện hãy bỏ đó, có chuyện này can hệ hơn là ông để ra mẹ mất, vừa có người ở Hưng-yên sang báo tin, mẹ liệu có thể về được thì về.

Thật là sét đánh bên tai ! Tôi đang ê ẩm cả người mà vùng ngay dậy khóc gào. Mẹ chồng tôi bước vào, hăm hăm day trán tôi :

— Mày về bên nhà mày mà khóc bỏ mày chứ ở đây không có ai chết.

Biết mình hơi hèn, vì ngày xưa tục lệ nghiêm khắc lắm, làm dân mà bố mẹ để chết phải lạy xin bố mẹ chồng cho phép mới được về nhà mình chịu tang, lợ là còn khóc ở nhà chồng. Tôi im lặng nuốt nước mắt, tôi cố gương dậy thu xếp ít quần áo, xin phép bố mẹ tôi ra thăm thủy. Vì lúc đó cũng đã gần giờ tàu xuôi. Bố mẹ chồng không gửi một lời chia buồn với mẹ tôi, đồ phúng viếng tịch không mà cũng không dả động gì đến việc cho chồng tôi về hay không, tìm đến chồng thì chồng đã mất rồi. Thực là tủi cực quá ; không còn biết ai mà vay lấy một xuất tàu nữa. Tôi ôm bọc quần áo ra cửa đi, người mới dẫn vì trợn đôn ban trưa,

Hai chân lỏng lẻo vì đói, lần mãi mới tới hàng áo cũ, bán cái áo bằng đã lâu tàn nhưng còn lành lặn được chia hào, thừa xuất tàu về Hưng-yên. Đêm ấy ngồi trên sàn tàn sao lòng tôi chán ngán buồn rầu đến thế. Tôi chỉ muốn đâm đầu xuống sông nhưng nghĩ lại thương mẹ, thương các anh đang khóc chồng, khóc cha lại còn khóc em nữa thì vô phúc đến ngần nào, Tôi chưa hề đáp được công ơn bố mẹ, giờ lại không đến bẽa thi-hải mà khóc một tiếng chả hóa ra trái đạo làm ư ? Trưa hôm sau tôi về đến nhà thì cũng vừa lúc chuyển cửa sắp đưa thầy tôi ra đồng. Tôi vật mình ngay trước ngõ mà khóc. Bao nhiêu đoạn khổ tình thương, bao nhiêu niềm thương cha xót mẹ tức mình lúc ấy mới được tự do bật ra tiếng khóc.

Mẹ tôi ra nâng tôi vào : con nhìn mẹ, mẹ nhìn con, mới xa nhau hơn nửa năm mà mẹ con cùng tiễn tụy, hốc hác, khác hẳn; cứ nhìn nhau cũng thấu nỗi đoạn trường của nhau. Hai mẹ con lại ôm nhau mà khóc.

Xong tang ma thấy tôi, tôi mới hỏi chuyện của chuyện nhà, thấy mẹ tôi chẳng qua cũng thua lừa mắc lặn nên mới đến nỗi vỡ nợ trốn về quê chịu cảnh túng bấn, đói no, no đói thất thường ! Mẹ tôi phải dệt vải thuê, hai anh tôi mỗi người ngồi dạy học một nơi, khôn

(Xem tiếp trang 10)

Quý bà !

Quý cô !

muốn có giấy tốt, đẹp, bền và dễ đi, không đâu sánh kịp xin mời lại hiệu :

QUÊ - HIÊN

36 - Hàng Bò, - 36

HANOI

sẽ được
như ý !

RỜ RÁ CẠP LẠI

CHUYỆN NGÂN của DUYỄN - HÀ

VỪA tằm trần, Chung vừa lắng tai nghe những tiếng trò chuyện rì rầm của mẹ với bà khách ở buồng ngoài:

— Vàng, thì cũng là rờ rá cạp lại cả, chúng tôi không muốn về với làm gì, chỉ xa đủ giấu cau chia cho họ hàng, bà con.

— Dạ cái đó đã đành. Nhưng bên hai cụ và cậu Tham cháu xin thưa trước với cụ là chỉ thuê được có hai ô tô đôn thôi ạ. Bây giờ ô tô khó thuê quá, thuê được hai cái là giỏi lắm.

— Vàng hai cái cũng được. Trờ rờ rá cạp lại cả ấy mà, sợ dĩ chúng tôi xin đi ô tô là còn phải giữ kè với nhà chồng cũ của con cháu. Có cụ biết đấy, ngày xưa cưới cháu mười lăm mười sáu cái ô tô. Và cụ Tú sinh ra vợ Tham trước với chúng tôi cũng là chỗ quen biết, cái sự cưới linh đình hơn vợ Tham chúng tôi cả đám nhưng kém quá, chúng tôi e cụ Tú sẽ khinh nhà chúng tôi!

Chung nghĩ dè dặt. Nàng thấy mình không có can đảm nghe hơn nữa. Những tiếng rờ rá cạp lại nhắc đi nhắc lại trong câu chuyện giữa mẹ nàng và bà mối làm cho nàng bứt rứt khó chịu.

Nàng đưa coi trần chưa được đầy cho con sen bung ra rồi vội vã lên gác vào buồng.

Cái buồng riêng Chung ở từ hồi còn con gái đến bây giờ vẫn y nguyên thế không thay đổi gì. Vẫn có cái tủ gương kê dưới chân chiếc giường gỗ cò. Thường ngày ra vào không sao, lần này thoát đến cửa buồng Chung sức nhớ ngay năm trước một buổi chiều

nàng cũng lên buồng như thế này sau khi cũng vừa tằm trần vừa nghe lỏm chuyện mẹ với bà Mối. Nhưng những cảm giác hồi đó khác hẳn với bây giờ. Hồi đó là một sự thẹn thò một nỗi cảm động nhẹ nhàng nó làm toàn thân nàng, bay phoi phoi như ngả hơi men rượu, ngồi không yên đứng không yên, nửa muốn cười, nửa lại muốn khóc!

Bây giờ Chung không muốn cười cũng chẳng buồn khóc. Nàng nằm xuống giường vắt tay lên trán như muốn che lấy mặt. Rờ rá cạp lại! Cái câu ấy nàng thấy có một cái rẻ rúng quá. Cái thân nàng chỉ như một chiếc rờ rá rách người ta tể rẻ cạp lại, dùng được ngày nào hay ngày ấy thôi ư? Mía mai thay! Chung đâu có ngờ! Chung không ngờ nhưng nàng không thể chối cãi được rằng nàng đã định tâm nhận lấy cái thân phận ấy!

Thực ra chẳng phải tự nàng định tâm, chính bốn năm ở góa, bốn năm lạnh lùng bìn quanh đến nỗi một lần thơ nàng đương yêu tha thiết cũng không thể sưởi ấm được mấy may, đã toan tính đã quyết định cho nàng cái sự cải giá. Nhưng bề ngoài nàng vẫn nói rằng bởi nàng đã xuy tính cân nhắc thiệt hơn, bởi nàng thấy cần một chỗ tựa nương cho nàng cho con nàng nên mới bước đi bước nữa.

Cha mẹ anh em bạn bè quen thuộc nàng cũng dục đã khuyên

ơn nàng phải cải giá. Đầu còn xanh tuổi còn trẻ, còn còn bé thỏ tiết là một sự không nên. Ai ai cũng tha thiết khuyên nàng như thế đến rờ rá nàng lại là người nghĩ đến sự cải giá trước tiên mà rồi dần dần thành ra càng yên trí rằng ý định đó bởi người ngoài xui dục, bắt buộc nàng!

Nàng chép miệng lầm bầm: Biết thế chẳng nghe ai cho xong!

Nàng đã bắt đầu cảm thấy những sự rẻ rúng của thế nhân đối với việc nàng cải giá. Kể từ cái lời ví von « rờ rá cạp lại » của mẹ nàng, kể từ câu chuyện thách thứa cưới xin của mẹ nàng với bà mối bữa nay! Sao mẹ nàng bây giờ nhún nhường đến thế! Bên tai Chung văng vẳng cái giọng kiên kỳ đánh thép của mẹ hồi tám năm trước lúc thách cưới với nhà chồng cũ của Chung! Đâu có những tiếng « Vàng thế nào cũng được ».

Bà cụ ráo riết buộc điều này điều nọ, nhà trai xin giảm cái gì bà cụ cũng không nghe, kháng kháng đòi cho đủ những điều kiện thách thứa. Chung hồi đó, những thấy mẹ khó khăn quá, mà lo lắng lo cho cuộc nhân duyên của mình, nhưng trong lòng không khỏi kiêu hãnh! Giá trị nàng phải thế nào, mẹ nàng mới bắt buộc làm cao, nhà trai mới chịu nhất nhất vàng theo chứ? Chung tưởng như cái giá trị của mình không hề thay đổi. Nàng vẫn đảm đang khéo léo, vẫn lắm dấn vốn, về nhan sắc có lẽ nàng lại hơn xưa. Ai ai cũng công nhận bây giờ nàng đẹp hơn hồi con gái « đẹp hơn khi anh ấy còn sống ». Những câu khen ngợi khiến nàng vui thích, nhưng cũng

(Xem tiếp trang 8)

MỘT PHÁT-MINH TRONG NGHỀ làm giấy Việt - Nam

VẤN đề giấy hiện nay đã đưa ra một cách cấp bách không kém gì vấn đề ăn mặc.

Từ khi giấy nhật trình bị hạn chế, các nhà xuất bản tự giải quyết việc khan giấy bằng cách dùng ngay giấy sản xuất tại trong xứ. Bởi vậy nghề giấy tổ truyền nay được đà phát triển mạnh mẽ. Các xưởng giấy xưa nay vẫn tập trung ở quanh vùng Yên Thái (Bưởi), hay ở vài làng trong tỉnh (Bắc ninh) (Dương - ô, Diên thôn) đã thấy lác đác xê dịch đến một vài nơi khác nữa trong địa hạt Bắc-kỳ.

Trước sự nhu cầu ngày thêm cấp bách, các nhà chế tạo giấy đua nhau sáng chế ra những thứ giấy mới nhưng dần cố gắng đến mức các nhà sản xuất cũng chưa vượt khỏi cách chế tạo theo lối tổ truyền nó vừa chậm chạp vừa thô-lậu. Đã làm giấy bản, nào ai đã chịu được việc không dùng gió hay gỗ mỗ (bèo mấu) (Bacninh), tuy gần đây người ta có pha thêm vào gió nhiều lễ bông (hay lễ bột Bac-minh), bột nữa do nhà máy giấy Đập cầu chế tạo, cũng giấy này vụn đã đẹp nhỏ (lễ) Mặc dầu một vài người có sáng kiến tẩy trắng lễ bông hay gió bằng natri diêm (chlorure de chaux) cho giấy được trắng.

Mấy cái cải cách bề ngoài ấy không có đủ ảnh hưởng quyết định về cách chế tạo giấy ta cả, ở đâu, cũng vẫn cất liềm bằng nan, vẫn cái cần cối đã lệch lệch, vẫn cái cần ép dầu cheo đá (cây đôn cas) hay cần « đôn » Bac-minh), vẫn cái đồ sàng « Bacninh » rửa gió, vẫn cái đá dũi gió, vẫn cách làm ống bằng một hộc đá (đá nghệ) với cái chày đập bằng gỗ hoè, vẫn cách hấp giấy trên mấy cái lò bằng gạch (bồi) vẫn cách can giấy lên lò với cái thép (một thứ chổi) bằng lá thông. Lại vẫn cách nhặt gió tỉ mỉ bằng tay, đập cho gió long hết vỏ đen (bui-bui — Bắc-ninh) bằng chân, vẫn cách nghiền giấy tây cho vụn trong một cái cối xây cổ lỗ. Dụng cụ, thô-sơ, việc làm lại tỉ mỉ, nên tuy nhân công dùng nhiều quá, mà sức sản xuất chẳng được là bao. Đến nguyên liệu, như dó ho đương, kénh, dầy, mận, trà v. v. cũng phải mua hay tìm kiếm mãi tận trên mạn Thượng-dạ Bắc-kỳ. Việc mua bán, tìm tòi nguyên liệu và việc đãi tải những nguyên liệu đó cũng là một trở lực lớn bởi người làm giấy không thể kiếm ngay nguyên liệu tại chỗ được.

Do lẽ đó mà nghề làm giấy ta mặc dầu có sự thịnh đạt nhất thời như lúc này cũng không có thể có triển vọng tiến được nữa, nếu ta không tìm cách thay đổi tận nền tảng của lối chế tạo tổ-truyền hay ít nhất cũng phải nghĩ cách cơ-giới-hóa một phần những công việc làm do sức người bằng những thứ máy móc đi, nhưng nó tăng được sức sản-xuất gấp bội.

Vấn biết giấy đó có cái bản sắc riêng nhưng đó chỉ mới là một phương diện mỹ thuật còn nhỏ hẹp của nghề làm giấy ta. Còn đứng về mặt kỹ nghệ giấy ta không đủ điều kiện cạnh tranh với một thứ giấy nào ở nước ngoài đem vào cả. Ngay trong thị trường bản xứ, nó cũng chưa thể và không có thể thỏa mãn được nhu cầu của nhân dân càng ngày càng tăng. Với cái sức mỏng manh, với cái tính dễ bỏ và dễ thấm nước, với cái khổ hẹp nhỏ, giấy ta là một thứ giấy dễ bị loại nhất.

Vấn biết đó là một sản phẩm đặc biệt. Với nó người ta chế tạo ra một thứ giấy đặc biệt như giấy Long chỉ Impérial d'Annam do một người tây sáng chế với nhân công và thể cách annam). Thứ giấy này đã được liệt vào hàng giấy quý như giấy Impérial japon. Nhưng dầu sao, đó cũng chỉ mới là một cái đặc biệt và thể thôi... Mà đứng về phương diện khác cái đặc biệt đó chưa đủ.

Với cái ý định cải cách hẳn nghề làm giấy tổ-chuyền, với cái ham muốn định đem rải rác nghề làm giấy trong khắp mọi nơi để thu dùng những nhân công thừa ở trong bao gia đình trong các làng (ngoài vụ cấy cấy). tôi đã đề tâm khá sát về nghề tôi mấy năm nay. Tuy kết quả không được mỹ mãn song tôi cũng đã tìm tòi được một vài thứ có thể thay gỗ mỗ được, như vậy một khi ai muốn làm một thứ giấy xấu ở bất cứ một vùng nào cũng có thể tìm đủ nguyên liệu ngay tại chỗ...

Tôi đang quanh quẩn trong nghề với cái mục đích ấy.

May mắn gần đây, một nhà văn mạch che tôi biết một thanh-niên mới phát minh ra một thứ dụng cụ mới và cách làm giấy mới.

(Xem tiếp trang 8)

(1) Sẽ tiếp tục đăng dần những tài liệu về nghề làm giấy bản.

Sau phút biệt ly

Đập quách lò nhang cho vô
nát,
Kìa trong cõi mộng tỏa dư
hương.
Và số giá bát rơi tan tác,
Đi khỏi biên loan chỉ nhớ
thương.

Dầm nát hoa ra cho được hả
Tâm tình ủ ấp bấy lâu nay.
Trời! còn ít tóc vương trên
má.

Bứt nốt đi rồi mái cả tay,

Này sách, này thơ, này vật
lãng,

Sé tan, ừ, để đấy tâm chi!
Nào ai ai biết tôi cay đắng?
Hỏi có vui gì lúc biệt ly?

Giòng nước ngang trời mầu
dịu dịu,

Làn mây dưới đất bóng lệ
thê...

Lòng tôi có cả muôn hoa lá,
Có cả chiều tàn, quán chợ
quê.

Tôi không nói nữa đâu ai ạ!
Ném sáo thơ này giả gió
sương.

Đẹp quá! thơ bay trông đẹp
quá,
Nhưng sao mắt đắm những
giòng thương?

.....

Đi đi! kìa bạn! đi đi hẳn!
Tôi nhớ đâu mà đến mãi
đây!
Bóng liễu bên lầu tựa nhận
vàng,
Trời ơi! chả uống cũng như
say.

Cả quyết lần này không
mộng nữa,
Và không tưởng nhớ đến ai
đâu.
Nhưng sao ruột nóng như
hơ lửa,
Có phải truyền hoa đỏ bấn
sầu?

THÚY-HÀ

Đ E P

CÔ THÈM Vĩnh-Long. — Có thể dùng lait thay crème được. Để mấy giờ trên mặt cũng vô hại, song càng để lâu thì lúc rửa mặt càng phải rửa sạch.

CÔ HOA Saigon. — 1) Thuốc đó chế theo đơn giá 13p.00, vui lòng mua dùm cô. Mỗi ngày hai lần, buổi sáng và buổi tối trước khi đi ngủ 2) Nên tập bơi lội, vì môn bơi lội là một môn rất hợp với phụ nữ chúng ta 3) Có đừng sợ phiền, chúng tôi lão nào cũng muốn giúp ích độc giả.

CÔ PH. N. Q. — 1) Những thứ lait rẻ tiền ấy bây giờ không có giá trị gì cả. Dùng nó sẽ hại da. 2) Lòng trắng trứng gà không chữa mụn ở mặt 3) Coi mục gia-chánh số báo 156.

CÔ HƯƠNG Huế. — 1) Tập barre fixe 2) Rau muống có nhiều chất sắt. Rất bổ 3) Người con gái học đàn cũng được nhưng không nên sao nhãng việc bếp núc 4) Những thứ chỉ ấy hết cả.

CÔ XUÂN DUNG Vĩnh. — 1) Người thiếu máu nên mặt quầng đen. Uống thuốc bổ huyết, ở chỗ thoáng, tập thể thao mỗi ngày nửa giờ 2) Trán đen dùng lait d'amande bôi 3) Đánh răng bằng muối trộn với than củi.

CÔ XUÂN MAI Vĩnh. — 1) Đánh son hết vành môi dưới, lột ở trên 2) Mặt thể nên chữa ngay vì e bệnh sán mặt.

BÀ Đ. X. Mai. — 1) E. o. hiệu giffre bây giờ đắt giá tới 7, 8 đồng. Dùng luôn không hại. Da sẽ trắng. Cho một thìa súp vào 1 lít nước rồi rửa mặt, nhớ rửa lông mày và lông mi 2) Báo từ số 1 đến 80 hết. Từ 80 đến giờ thiếu 30 số. Tính giá như đã đề. 3) cuốn đó chưa in.

(Xem tiếp trang 11)

Vài sự săn sóc cần-thiết cho trẻ trong mùa hè.

Nếu các bậc cha mẹ đã dư tiền bạc lại sẵn thì giờ cho con cái tránh nắng đi các nơi nghỉ mát hay về nhà quê thực tốt vô cùng cho sức khỏe của con trẻ. Nhưng cũng có nhiều người vì sự làm ăn bố bước không thể đưa các con đi nghỉ mát hoặc gởi gắm ai được, đành phải để cho các con tù túng trong cái không khí nóng bức ghê gớm ở thành thị. Trông những đứa trẻ đó mà thương. Rôm sảy mọc đầy mình, người sắt se lại, không còn vẻ gì là vẻ tươi tốt mơn mớn của tuổi xanh. Nhiều bậc cha mẹ chỉ biết thấy thế thì thương con, chứ cũng không nghĩ đến sự săn sóc chúng để giảm bớt cho những con chim lồng đáng thương ấy những sự hành hạ của cái nóng hè!

Vốn mùa nực người lớn không thiết gì ăn uống nên cũng chênh mảng luôn cả sự ăn uống của trẻ con. Chính ra mùa hè này con trẻ đã mất sức rất nhiều, ta càng cần tâm bồi cho chúng mới phải, nhưng tâm bồi theo cái thời tiết, nghĩa là không cần cá thịt cho nhiều! Ta phải tìm những vị ăn

vừa nhẹ vừa bổ lại vừa mát cho chúng ăn. Nồi đậu xanh, táo lủ, (táo phở) nấu với nước đường nên là món quà chính hằng ngày cho trẻ trong mùa này, và nên cho ăn thêm nước súp thịt bò nấu với tỏi tây và cà rốt. Hai món rau này lọc các cơ quan bài tiết của trẻ, cũng như đậu xanh vậy. Trẻ sẽ được thanh huyết ít rôm sảy mụn nhọt hơn.

Trong nhà nên chọn buồng nào mát nhất dành để cho trẻ chơi. sáng, chiều nên dẫn trẻ đến những công viên có bóng cây cối mát. Trẻ nhiều rôm không nên dùng phấn rôm xoa như ta vẫn thường làm xưa nay. Cái thứ phấn rôm bán bây giờ không được tốt, xoa cho trẻ chỉ một lúc mồ hôi làm cản lại, da trẻ mẩn đỏ có khi thành lở. Tâm cho trẻ xông lau thực khô ráo bằng khăn sạch rồi có sẵn eau de cologne pha loãng xoa khắp lên mình trẻ, cũng đỡ rôm sảy. Hoặc khi tắm sát chanh, mướp đắng già nhỏ lọc lấy nước tắm, da sẽ mát mẻ.

Má Em

CÁC CHỊ EM YÊU THƠ ĐỀU NÊN CÓ 1 QUYỀN THI-CA HỢP-TUYỂN ĐÂY ĐỒ

vậy xin giới thiệu với các chị em một quyển
nghiên-cứu thơ và trích thơ rất có giá-trị

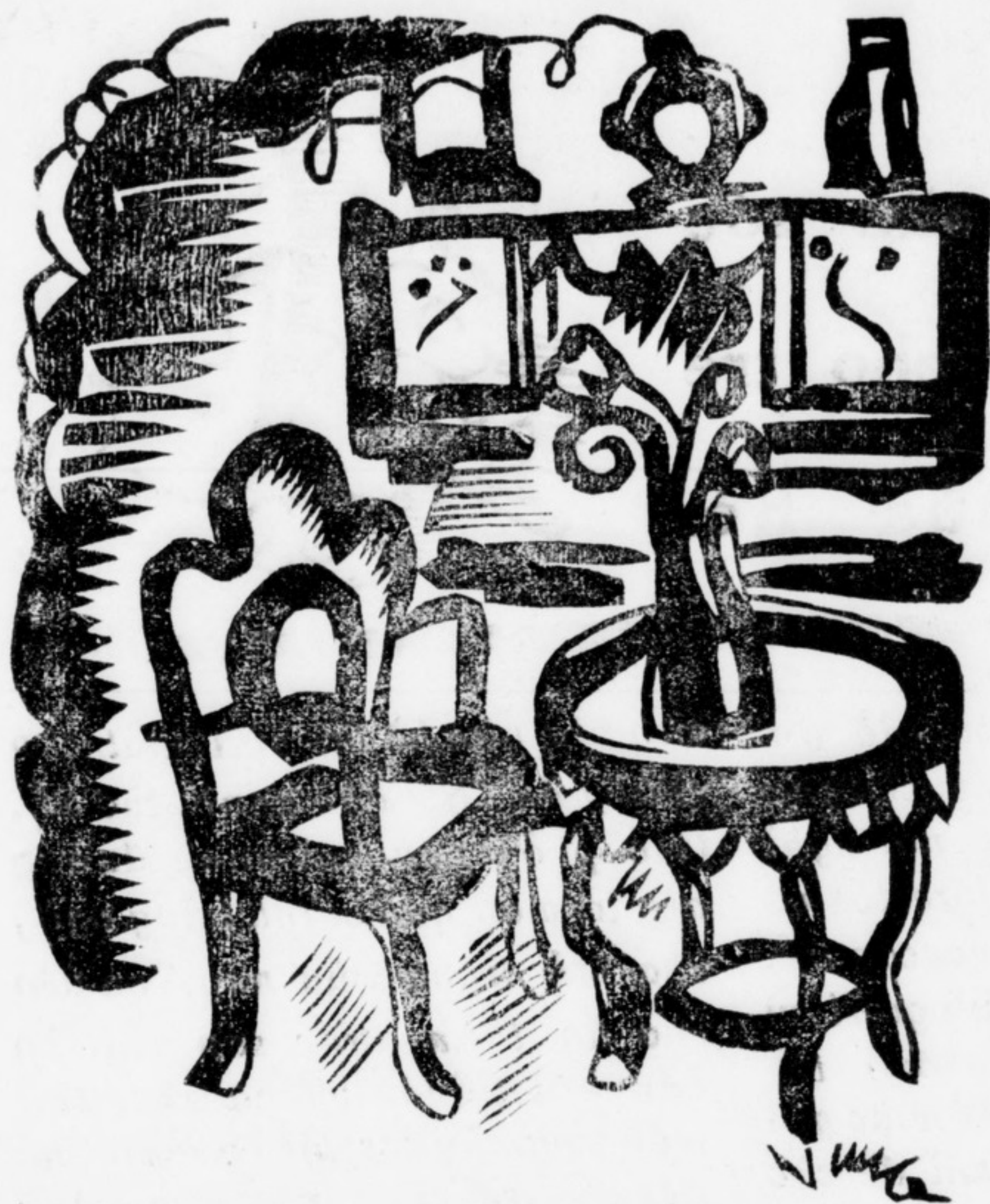
Thi-nhân Việt-Nam (1932 — 1941)

của HOÀI-THANH và HOÀI-CHÂN

LẦN IN THỨ HAI ĐÃ CÓ BẢN TỪ ĐẦU NĂM 1943

Hơn 400 trang — gần 40 bức ảnh. Bìa của Họa-sĩ Nguyễn-đỗ-Cung
GIÁ BÁN : loại thường 4\$25 ; loại bouffant : hảo hạng 7\$00 ; loại verge
baroque crème 20\$00 ; (xin gửi thêm 0\$50 tiền cước)

NGUYỄN-DUC-PHIÊN xuất - bản boîte postale 34, Huế

TRUYỆN DÀI

của

TRÚC-ĐƯỜNG

SẼN TINH - DẸ

TIẾP THEO

Tú đương trông cho u em sắp sửa mọi thứ để mai từ-biệt nhà họ - sinh trở về thì bỗng có tiếng gõ cửa. Như mọi bận, đến giờ này, người nữ khán-hộ thường vào thăm nàng để xem nàng có thiếu thốn gì không và để chúc nàng ngủ ngon giấc, nàng đoán lần này cũng lại là cô nữ khán-hộ ấy nên nàng đã sắp sửa trước những câu cảm ơn và từ biệt để mai về, thì cửa mở. Tú ngạc nhiên gần như muốn kêu lên khi nàng thấy người vừa vào trong buồng nàng không phải là cô nữ khán-hộ mà lại là một thiếu-nữ khác. Nàng định thào nhìn thì thiếu-nữ ấy là... Tinh. Lúc ấy nàng mới kịp vui mừng. Sự Tinh đến thăm nàng giờ này, ở nơi này, chưa kịp làm cho nàng ngạc-nhiên mà chỉ làm cho nàng sung sướng cái sung sướng của một người cảm thấy mình ít ra cũng còn có người khác nghĩ đến giữa

lúc tưởng mình đã bị tất cả người đời bỏ quên. Cơ hồ nàng muốn ôm chầm lấy Tinh. Tú hỏi rối rít:

— Chị về bao giờ? Sao chị biết tôi ở đây? Ai bảo chị?

Tinh mỉm cười:

— Thì hãy để thông thả đã nào, hỏi mấy câu một lúc thì ai trả lời được. Để thông thả cho tôi thở một tý đã.

— Chị mệt à?

Tinh lắc đầu:

— Không, nhưng trèo được hết cái thang gác lên đến buồng chị cũng tốn hơi sức.

Tinh ngồi..

— Chị sinh cháu gái?

— Vâng.

— Chị có khỏe không? Cháu đâu, đưa tôi ẵm cháu một tý rồi còn đi.

— Sao lúc nào chị cũng vội vàng thế?

— Cái số lận đận thì còn biết nói sao!

— À, anh Hoài...

— Anh Hoài cũng ở Hanoi... Có lẽ...

Tinh không nói hết câu. Tú ngạc nhiên lo lắng nhìn Tinh. Tinh phải nói để Tú yên lòng:

— Không, chị đừng lo gì về anh Hoài. Anh ấy hiện vẫn như thường.

— Thế còn anh Trần?

Tinh đáp nhỏ:

— Anh Trần không còn ở đây nữa.

Hai người cùng im lặng. Lòng Tú thấy mang mang. Thảo nào đã lâu không thấy tin tức gì của Trần.

— Sao chị biết tôi ở đây? Chị lại đăng nhà?

— Không?

— Thế chị hỏi thăm ai?

— Tôi được bác sĩ Minh báo cho biết cái tin chị ở cũ.

— À! Vậy ra chị đã đến bác-sĩ Minh?

Tinh gật.

— Bác sĩ có nói thêm gì?

— Nói người chị vẫn khỏe cháu bé nặng cân, những câu chuyện thường thường cả. À, bác-sĩ lại còn nói thêm rằng chị sinh con gái nên có ý không vui.

— Ông ấy nói sai rồi.

— Nếu không phải là chị tất là anh ấy.

Tú không đáp, chỉ khẽ thở dài.

— Vậy mai chị về nhà?

— Vâng.

— Thế cũng xong.

— Chị bảo?

— Không, nghĩa là anh Hoài bảo thế.

Tú mở to mắt nhìn Tinh.

— Anh Hoài bảo thế nào?

— Anh Hoài bảo người ta nên cố công cùng sức đi cho tròn con đường của mình đi, đó là một sự đẹp đẽ.

Hai mắt Tú bỗng đượm vẻ u sầu.

Nàng thở dài.

— Nhưng ngộ đây là một đoạn đường thánh giá.

— Chỉ có đi được cái đoạn đường thánh giá thì mới gọi là đáng kể.

Đồng hồ đánh 8 giờ.

Tỉnh đứng dậy.

— Tôi về.

— Chị hãy thông thả. Em buồn lắm, chị hãy ngồi chơi với em một lúc nữa đã.

— Tôi có việc vội phải đi.

— Quanh năm, chị chỉ làm những việc gì ở đâu, giờ em mới xin chị được mấy phút.

Giọng nói của Tú thành thật quá, khiến Tỉnh ái-ngại, nên đã đứng lên rồi lại ngồi xuống. Tú được dịp giải tỏ cho Tỉnh nghe tất cả những phần nết của lòng mình và tất những sự dự-định mà nàng đoán nhà chồng nàng đương nuôi trong óc.

Tỉnh đứng dậy nhìn Tú:

— Cho nên tôi bảo con đường của chị sắp đi là con đường thánh giá.

Tú ngậm ngùi:

— Em biết đời em rồi đây sẽ khổ.

— Lúc này, tôi khuyên chị hãy cứ ráng làm tròn bổn-phận.

— Vâng, thì em vẫn biết bây giờ em cứ làm tròn bổn-phận. Nhưng còn sau này...

Hai mắt Tỉnh bỗng sáng ngời, giọng nói nàng cả quyết:

— Sau này sẽ hay.

Rồi nàng hạ thấp giọng, thân mật bảo Tú:

— Người đàn bà để con thì hãy cứ ráng nuôi con cho nên người. Chịu lấy khổ và học lấy đức hy-sinh cần thiết cho một người mẹ. Ấy, rồi ta sẽ sung sướng.

Tú không đáp.

Tỉnh lại nói:

— Chị tin rằng lúc nào anh Hoài cũng nghĩ đến chị và để tâm săn sóc, che chở cho chị.

Tỉnh đi rồi, Tú thấy buồn não ruột. Cái tên Hoài mà Tỉnh vừa nói ra không an ủi nàng mà lại càng làm tăng những nỗi buồn sẵn có của nàng lên. Nàng băn khoăn, lo lắng, đường kia nổi nọ khó khăn bề nào được.

Trăng đã lên cao, cảnh nhà họ sinh đã tĩnh mịch. Chỉ thỉnh thoảng mới có tiếng mõ đưa nhỏ khóc. Cửa buồng Tú chưa khép. Ánh sáng trong nhà còn chiếu ra ngoài biên. Bỗng có tiếng giấy đi ở lối cầu thang lên. Tú lắng tai nghe. Tiếng giấy đi về phía buồng nàng. Nàng đoán chừng là bác sĩ Minh. Giờ này ở nhà họ sinh ít có người lui tới, trừ bác sĩ. Có lẽ trước khi về nhà riêng, bác sĩ còn đi thăm qua tất cả các buồng khách hàng một lượt. Nhưng tiếng giấy ngừng ở cửa buồng nàng. Tú có cảm-tưởng người nào đấy chủ ý tìm nàng. Vụt một cái, nàng nghĩ đến Hoài. Nàng bèn đi ra cửa. Thì ở ngoài

cửa, nàng đã thấy một người đàn ông đứng. Nàng mở rộng cánh cửa ra để ánh sáng rọi vào người khách ấy. Bỗng nàng kêu lên, sững sốt.

— Anh Hoài.

Hoài ra hiệu cho nàng im. Tú chợt cảm thấy có sự nghiêm trọng, nàng bèn lẳng lặng quay vào. Hoài bước theo.

Tú quay ra khép cửa lại rồi nhìn Hoài:

— Anh đi đâu mà hình như vội vàng thế?

Hoài không đáp, bỏ mũ xuống mặt bàn. Bây giờ Tú mới nhận rõ thấy nét mặt người thiếu-niên. Thực là một nét mặt biều-lộ được hết những ý nghĩ gay go và cấp bách. Thoảng một cái Tú biết ở đâu đây, việc đời tất đã có sự đổi thay rồi.

Hoài nhìn quanh quan phòng:

— Anh định đến may kịp gặp chị Tỉnh ở đây, nhưng muộn quá rồi.

— Vâng, chị Tỉnh vừa đi xong.

Hoài lắc đầu, hai mắt đắm đắm nhìn ra ngoài phố. Tú thấy thời gian ngưng đọng lại ở trong phòng. Có cái gì nghiêm trọng, ghê - gớm lắm lắm dường như không khí.

Bỗng Hoài mỉm cười:

— Vâng thì anh đến thăm em và chào em.

— Anh đi?

Hoài gật.

— Anh đi đâu?

— Bất tất em phải hỏi nhiều.

Tú, đứng im lặng nhìn Hoài rồi bỗng rơm nước mắt:

— Đời anh khổ quá!

Hoài bước ra cửa:

— Có khi người ta chỉ tìm ý nghĩa cuộc đời ở sự gian lao thôi.

(Còn nữa)

RỎ RÁ CAP LẠI

(Tiếp theo trang 3)

làm cho nàng có đôi chút ngượng ngùng vì cái nhan sắc, người ta khen ngợi ấy rõ ràng là không thích hợp với cảnh ngộ góa bụa của nàng. Nó tố cáo ranh ranh nàng là kẻ vô tình chóng quên người chồng quá cố. Thực ra Chung không muốn làm kẻ vô tình. Nhưng bản tính nàng thế, những cảm-xúc vui buồn dù mãnh-liệt đến đâu cũng khôn ghi nhớ bền chặt lâu được trong lòng nàng. Nàng buồn đấy, buồn ghê gớm đấy, chỉ chớp lát gặp điều vui nàng lại vui ngay. Bởi thế nhiều khi nàng quên cả mình góa bụa quên cả trong cái lúc mà nàng phải nhớ đến nhất: cái lúc nàng nhận lời lấy ông Tham này.

Người thiếu phụ nông nổi đến hôm nay tự mẹ mình nói ra mới nhận thấy rằng lần làm cô dâu thứ hai này của mình kém xa đủ mọi phương diện cái lần thứ nhất kia! Chỉ một sự nhà trai không phải dẫn quần áo, không phải dẫn hàng giấy ô-tô đến đón dâu cũng đủ tỏ rõ sự khinh, trọng.

Chung đột nhiên nhận thấy sự dẫn cưới linh đình của nhà chồng nàng trước bao hàm nhiều ý nghĩa trân-trọng. Người ta quý nàng nên nhất nhất từ manh quần tằm áo của nàng người ta cũng sắm sửa.

HUQU VANG
CHATEAU
THƠM, NGON
VÀ
BỔ HUYẾT

Còn bây giờ thân ôi! Thân này không quý hóa gì, nên người ta không muốn tốn kém vì nàng. Hai cái ô-tô lễ lễ đến, cô dâu mặc những quần áo của mình, những tư trang của mình mà về nhà người ta.

Nghĩ đến, Chung bỗng tủi cực trào nước mắt. Có tiếng chân mẹ nàng bước lên thang gác, Chung vội vàng ngồi lên lau ráo nước mắt. Bà cụ cũng không để ý đến nét mặt buồn bã của con, nói ngay giọng vui vẻ hả hê lắm.

— Họ xin đi hai ô-tô mợ ạ, và đón dâu sáng chủ nhật. Táo tưởng họ xin đi xe cao xu và đón dâu buổi tối.

Vừa nghe đến đây, Chung đã rớt cả mặt nước mắt như gút:

— Sao trẹ lại tưởng thế? Cuối xin tụng trộm gì mà phải đón dâu buổi tối?

Bà cụ quát con:

— Chuyện! Thế cô không xem đám cưới chị cả Thập đấy à? Tối mịt, chú rể với em chồng đến đón về thế là xong. Cái trò rõ ràng cap lại cả, làm linh đình rõ ràng người ta cười. Ấy thế mà mình là nhà danh giá rên nhà trai mới phải làm đường hoàng thế đấy.

Chung càng nóng mặt hơn, càng nhận rõ thấy sự rẻ rúng của mọi người đối với sự tái giá của mình.

Bà cụ vẫn sang sảng tiếp:

— Liệu thu xếp về dưới nhà thưa chuyện với mẹ chồng mày, rồi xem xống áo có đủ không. Hay phải may thêm thì may. Mà tao nghĩ cũng chẳng cần may làm gì? Áo cũ mày vô số ra đấy mặc bao giờ cho hết!

Trời! Sao bà cụ thay đổi đến thế! Tám năm trước, chính bà cụ dục đã Chung may thêm áo mang về nhà chồng, nhét tiền vào tận tay Chung với những lời dịu dàng.

Bây giờ cũng một trường hợp ấy... Chung lại nức lên khóc và xua tay:

— Mẹ xuống nhà đi, cho con nằm yên. Đừng làm khổ con nữa.

Bà cụ bước ra, chếp miệng yên trí con gái lại nhớ đến chồng cũ, đến con nó!

DUYÊN-HÀ

CO QUAN bài trừ nạn cờ bạc

(Tiếp theo trang 1)

cổ đánh gấp lên ăn thua thực nhanh về cho chóng tránh nợ rầy rà của chồng con mà thôi! Bởi vậy khi người đàn bà đã đam mê cờ bạc thì sự tỉnh ngộ thực là khó khăn hơn người đàn ông, nhiều đó là không kể những tai hại người đàn bà ham mê cờ bạc gây ra cho gia đình còn nguy nan khó gỡ hơn là những tai hại của người đàn ông truy lạc! một người chồng truy lạc, gia đình hết nhờ cậy nhưng có người vợ đảm đang các gia đình ấy còn đứng vững được, chứ một gia đình chồng ra công bồi đắp mà vợ chỉ phá tan thì cái công của chồng chỉ là công thừa, vô ích. Người ta đã lập những cơ quan «bài trừ hoa liễu» để tránh cho gia đình xã hội những tai hại ghê gớm do sự truy lạc của người đàn ông, thiết tưởng cũng nên có một cơ quan bài trừ nạn cờ bạc nhất là trong đám đàn bà thì hay biết bao nhiêu! Cấm chỉ đàn bà đánh bạc rền bắt được không phạt tiền mà chỉ phạt tù thật nặng đảm chắc khi đó cục diện xã hội gia đình có nhiều vẻ mới!

B. B.

DOCTEUR
HY

18. RUE RICHAUD, 18

(Đầu phố Hội-Vũ)

HANOI

Chữa các Bệnh

Chuyên-môn về :

Bệnh Đàn - Bà

Nghề làm Giấy Việt - Nam

(Tiếp theo trang 4)

Tôi hăm hở tìm gặp người đó mà tôi coi như 1 người bạn cùng một chí hướng : ông Dương-đình-Ngân mà tôi được hân hạnh gặp gỡ. Trong cuộc nói chuyện với ông, tôi được biết cách thức làm giấy của ông hoàn toàn khác hẳn lối làm giấy của ta xưa nay.

Ông dùng máy chế tạo tại xứ đó kiểu ông nghĩ ra, để thay vào chày cối mà nghiền rơm, dẹ, cỏ để làm bột giấy. Các thứ máy đó hoặc quay bằng tay hay chạy bằng động cơ điện cũng được. Vì vậy sự sản xuất bột giấy được nhiều và nhanh chóng. Nhân công thì cũng rút được đi nhiều theo cách chế tạo của ông. Sau bốn giờ đồng hồ, một bó rơm cho vào máy đã biến ra thành một tờ giấy. Về nguyên liệu ông không phải cần một chút GIỎ nào, đến như « gỗ mọ » thứ mà người ta vẫn tin rằng không có nó thì không thể chế ra thành tờ giấy được, ông cũng không dùng tới. Cả đến « liềm » (thứ mảnh mảnh bằng tre để cháng giấy) ông cũng không cần phải có nữa. Về sắc giấy ông tự chế ra được những thứ giấy khô rộng 2m50 x 1m00 từ màu trắng ngà đến màu trắng bạch mà không phải dùng đến hơi-diêm hay soude caustique nhưng bằng một thứ hóa chất do ông tìm ra và chế tạo lấy với những thứ có sẵn ở ngay trong xứ. Trong cuộc tìm tòi, phát minh ông đã có chủ định hướng hết cả sự cố gắng vào chỗ : Không phải mua một thứ hóa chất hay vật liệu hoặc dụng cụ nào ở ngoại-quốc cả. Về nguyên-liệu, ông chỉ dùng rơm, dẹ, mía, tre, nhất là rơm dẹ một người gần như vô tận ở xứ này. Ông muốn cho nghề làm giấy ta được hoàn toàn tự lập và được phổ cập trong khắp dân gian.

Tôi đã được sung sướng khi ngắm nghĩa và vuốt ve những tờ giấy do ông chế tạo ra, nó không giống một thứ giấy nào của ta từ xưa đến nay cả. Nó vừa mịn, vừa đàn mướt, vừa rộng khổ, đem soi lên người ta thấy tờ giấy liền như tờ giấy tây bởi không có một vết đường mước nào cả. Về sức (force) có tờ mỏng tang được như pelure có tờ lại giấy như bia. Có đủ các thứ giấy để in, để vẽ và thứ giấy dai để gói hàng v.v..

Mứt chùm ruột

(1 thứ quả ở Nam)

500 gr chùm ruột,
chà mềm để ráo nước
400 gr đường
1 chút hàn the
1 chút phen chua

Lựa chùm ruột lớn, nhỏ, để riêng ngâm nước muối 1, 2 giờ, đem chà mềm đều, đem xả nước lạnh. Rồi đem nước phèn, kể rửa nước hàn the, sau lại rửa nước lạnh. Vắt ráo nước cân xong — để vào casserole đổ vào một chén nước. Bắc lên thắng tan đường hết sạch bột, hãy bỏ chùm ruột vào sau, đun lửa riu riu tới lúc cạn ráo nước, nhắc xuống, cho vanille.

Bánh ổ đậu xanh

Nửa cân (300 gr)
đường.
nửa cân (300 gr) đậu
2 muống beurre (hay
mỡ)
2 lượng bột năng
nước cốt một trái
dừa và 4 hột gà.

Đậu xanh ngâm chừng 1, 2 giờ đem đãi sạch, nấu chín chà chon nhuyễn. Hột gà đánh nổi, trộn đường và đánh nữa cho thật nổi đoan để beurre, đậu xanh, bột, nước cốt dừa trộn đều đem hấp thử một chút liệu nó vừa — đừng quá cứng, đừng lỏng quá mềm — nó dai và dẻo là vừa.

Với cái ý định chào thành thêm vào sức cố gắng tìm tòi nữa, ông Dương-đình-Ngân hẳn không hề nhủ lòng mong chờ của chúng ta. Chúng ta kỳ vọng ở ông và mong phương pháp làm giấy của ông được chóng lan rộng khắp mọi nơi. Đó là một sự tiến bộ lớn trong kỹ nghệ cũng như trong nền văn hóa xứ nhà.

LƯƠNG-ĐỨC-THIỆP

Giám đốc xưởng giấy

Việt Nam

Sông Thao

Cuộc Quốc-Gia cách-mệnh
đương tiến - hành
chúng ta đừng nên trù trừ

Muôn Đạp và Sông Lô

(Tiếp theo kỳ trước)

Euroc D'ich - Cuôn

« POUR VIVRE CENT ANS »

của hai bác - sĩ

PASCAULT và Georges MOREAU

ĐIỀU THỨ 1

Luyện cho điều hòa và đúng mực

Sự tập thể thao goai việc làm cho máu huyết thông suốt được đổ dồn và chạy đều lại còn có một phần sự tốt hơn thế nữa làm cho bộ máy khô g bị cân động bởi chất rắn của các tủy ăn hàng ngày. Khi ăn thức ăn thừa còn lại ở ruột mà tích lại, không thoát ra ngoài biến thành một chất độc hại nguy hiểm, dẫn đến cho ta các bệnh hiểm nghèo. Muốn trong ngày được khỏe khoắn, ta hãy nhớ đến cơ quan bài tiết. Ít nhất là mỗi ngày ta phải đi ngoài một lần 2 lần là phải. Có khi ta muốn đi ngoài mà khi đi lại không được là tại làm sao ? vì bộ phận bài tiết yếu, không được săn sóc đến.

Vậy ta phải tập sự làm việc nặng nhọc của bộ máy ấy, là sáng dậy sau khi ăn lót dạ, hay sau bữa ăn trưa nên uống một cốc nước trong, từng ngụm nhỏ một, ăn một quả cam tươi, trái nho, chuối. Sau nữa lấy một cái khăn tẩm nước lạnh trải ra ở phía bụng. Ta nên nhớ rằng bất cứ một bữa cơm nào cũng phải dùng những thứ ăn để tiêu ra, đến trái cây tươi, gạo nếp, và mùa hè, và bơ, sữa, pho mát, mỡ, thịt và mùa lạnh. Còn ăn lót dạ thì chớ nên ăn thật no. Còn một cách để luyện cho sự bài tiết có chừng mực đúng giờ, là hàng ngày sau bữa ăn lót dạ hay sau bữa cơm trưa, dù bộ bài tiết chưa muốn làm việc vội, ta cứ vào buồng vệ sinh, làm như thế trong ngày đầu mà không hiệu quả, ngày thứ hai cứ đứng lâu, đó, đúng giờ ấy làm công việc như ngày đầu thì thế nào cũng chắc chắn bộ bài tiết làm trợ được phần sự một cách dễ dàng.

(Còn nữa)

LÊ THỊ - ĐẠT và

THANH THỊ PHUƠNG

KỠ SAU : Sự sạch sẽ.

CHUYỆN RIÊNG

(Tiếp theo trang 2)

nạn, lúc rã còn phớt lác không nghĩ đến chuyện lấy vợ, bây giờ thấy tôi chết không có tiếng khóc của một người con dâu! Mẹ tôi hỏi: đến tình cảnh tôi. Chao ôi! Được thở thên với mẹ bà bé biết bao nhẽ! Nhưng nhìn mái tóc bạc, gò má răn quá sớm của mẹ lại không dám nói hết thực cảnh của mình! Nhưng đâu sao được mẹ! Chỉ một sự thông-gia không một lời thăm viếng, con rề không về chịu tang ưng đủ cho mẹ tôi thấu biết nỗi khổ đau của tôi.

Tôi về nhà được một tháng thì có thư của bố mẹ chồng gửi cho mẹ tôi, trong vế không một lời thăm hỏi chỉ toàn giọng dạy dỗ, khuyên nhủ, đại ý bảo mẹ tôi đừng cuóp của giờ lại định cuóp người đánh thẹo con gái nữa sao? Mẹ tôi uất ức lắm, dục đã tôi phải về ngay. Tôi cứ lần lần từ từ nhòm ý định bỏ chồng. Không nản người ta đã hất hủi dọa dẫm mình, mình còn lần vào làm gì nữa? Nhưng mẹ tôi nhất định không nghe, mẹ tôi viện lẽ con gái lòng nhất nhứt chung, dù có khổ sở bực nào cũng phải chịu cho vẹn kiếp! Không chỉ mẹ tôi còn mắc món nợ người ta, hồi thì tôi bấy giờ đem thân mà trả cái nợ ấy ư cũng là một cách báo hiếu! Tôi cần rắng

vàng lời. Bước chân xuống tàu thủy ngược Hanoi về nhà chồng mà như bước chân xuống vực sâu hang thẳm, xuống địa ngục Diêm-la vậy! Lại những cảnh hành hạ lúc trước! Chồng vẫn chửi rủa tôi, bắt tôi ngủ ở ngoài trời, ngày đêm mài miết ở bình kang đồng về nhà lúc nào thì lại hùa với bố mẹ hành hạ đánh đập vợ! Và dù chồng tôi có tử tế với tôi chăng tôi càng khổ với bố mẹ chồng hơn, xem ý tôi bị chồng mắng chửi thì mẹ tôi có vẻ hả hê lắm!

Những sự cực khổ của tôi dần dần khắp mọi chỗ buôn bán đều biết, ai cũng tay làm ai ngại. Có bạn lên lấy hàng ở một hiệu khách bà chủ hiệu là người Nam An cần thăm hỏi tôi. Tôi chỉ ứa nước mắt. Bà ấy thương cảm lắm, mỗi lần tôi đến lấy hàng lại đem quà ngon bánh ngọt cho tôi. Nhiều lần định cho tôi cả tiền và quần áo. Tôi nhất quyết chối từ. Sau bà ấy nghĩ ý giúp tôi buôn bán mà không mất vốn, ở hàng bà hi bà nhận cho một ít, tôi hàng cao bà ấy lại bán cho.

Cứ thế mỗi tháng tôi cũng lời được đôi ba chục. Nhưng lời bao nhiêu thì lại gửi cả bà chủ không dám đem về nhà. Dần dần bà nhận cho tôi đủ mọi vật hàng không bao lâu tôi có cái vốn vài trăm bạc. Bà lại khuyên tôi nên dọn cửa hàng riêng bao nhiêu hàng bà sẽ xếp cho! Tôi chần chừ, phần sợ cha mẹ chồng, phần sợ chồng lại nhận cái cửa hàng đó mà nã tiền chơi bời, phần tôi đang có mang yếu mệt lắm. Một hôm bố mẹ chồng tôi bà định thu xếp cửa hàng về quê làm ruộng, chồng tôi không bằng lòng, vốn quen thói chơi bời rồi về quê bừa bở càng chắc không chịu được. Tôi không được dự bàn, song tôi biết hết!

Tôi bèn nhân cơ hội tình đường tự lập của mình. Tôi xin chồng tôi xin bố mẹ chồng cho tôi cái cửa hàng để tôi dọn hàng, vốn liếng tôi xin xuất ết. Tôi cũng nói thật đó là nhờ sự giúp đỡ của thím khách nợ

vốn biết tôi xưa nay là người chắc chắn, nói thế nào có thể, chồng tôi mừng rơn thừa ngay với bố mẹ. Cốt nhiên là bố mẹ tôi bằng lòng. Thế là mấy hôm sau tôi nghiêm nhiên ngồi cửa hàng! Những từ những ngăn hàng rộng của mẹ chồng tôi giờ đã đầy ắp hàng mới! Bà mẹ chồng tôi khôn ngoan lắm, tuy để tôi ngồi nhưng có khách mua khách bán bà vẫn ra giao thiệp có ý muốn ai cũng phải coi mình là chính chủ ngôi hàng! Nhưng thím khách ân nhân của tôi dáo dể không vừa. Bao nhiêu mối bán cho tôi đều là bạn của thím, thím dặn họ cứ tới mà giao thiệp. Nhờ vậy mẹ chồng tôi không lần được cái địa vị của tôi! Tôi thực có duyên buôn bán, cửa hàng sầm uất lạ thường! Cái trò đã hay một thì lại hay mười, chồng tôi lại nghĩ hẳn chơi bời, bố mẹ chồng tôi cũng không nặng nề với tôi nữa. Tôi mừng thầm tưởng từ đây giờ đi đời tôi sẽ như hoa như gấm. Tháng chín tôi sinh cháu gái đầu lòng, vì yếu nên tôi phải nằm buồng cứ đến một tháng giờ! Lúc giấy ra hàng được, tính toán sổ sách thấy mất hơn năm trăm bạc! Tôi cần vận chồng tôi, mãi chồng tôi mới nhận! Năm trăm bạc đã cháy vào trong hai canh sọc đĩa! Tôi khóc lóc thì lại giờ mặt đánh đập tôi và diều lại món nợ của bố mẹ tôi. Há miệng mắc quai, tôi đành chịu từ đó luôn luôn bắt tôi đưa dăm ba chục một trăm. Nết cũ chơi bời lần này lại quá quắt lắm, Tôi phần chỉ đã toan dẹp cửa hàng không buôn bán nữa, người thu và thu vén hà tiện từng xu, người cứ bốc bạc vứt đi, làm cũng vô ích nhưng nghĩ lại dẹp cửa hàng lấy gì nuôi thân, nuôi con, cung phụng bố mẹ chồng — vì bố mẹ chồng tôi lúc đó cũng hết sạch vốn liếng rồi — tôi đành cứ giữ ngôi hàng yên lặng chịu cho chồng nã tiền ngày một, bởi nói ra chồng tôi tâm âm ý lên sọc các bạn hàng biết người ta thấy chồng cơ bạc chơi bời không tin mình nữa! Chồng nào có hiểu tôi khổ tâm cho thế, lại tưởng tôi nhụt, càng hống hách ngang tàng và dẫu diêm che mặt thế gian thì chồng lại cố ý vạch áo cho người xem lưng bên sườn!

(Còn nữa)

Nên dùng

NHÂN-TẠO

HUYẾT

Thuốc bổ
huyết tốt nhất
của các bà
và các cô

Giá mỗi chai 1\$20

HỒNG-KHÊ DƯỢC-HÀNG

75, rue des Paniers — Hanoi

Trả
Lời

**Đ
E
P**

Tiếp theo trang 5

CÔ BÚT Quảng-ngãi. — Dùng lotion pilocarpine tóc sẽ xanh và giải.

CÔ KIM Huế. — 1) Tại gấu phổi. Ăn rau cresson và salade des dunes cho nhiều 2) Lait d'amande douce chỉ có lợi cho da chứ không hại 3) Tập dùng có thể béo thêm.

CÔ NGÀ Bắc-giang. — 1) Gỏi 40p. và cho biết màu da, mắt, tóc sẽ mua dùm cô tất cả các thứ ấy 2) Da nhờn dùng crème Tsar peaux grasses sẽ hết nhờn 3) Dùng glycérine pure hại da mặt.

CÔ TÊ Mỹ-ho. — 1) Có thuốc làm hết mụn ở mặt cô gởi 8p.00 mua dùm 2) Da đen dùng lait d'amande douce sẽ trắng; tóc dùng lotion pilocarpine sẽ xanh. 3) Có nên tập bơi.

CÔ LAN Hanoi. — 1) Dùng lait antibourbouille sẽ hết mụn ở mặt 2) Ăn đồ nhẹ và hoa quả, ở chỗ thoáng và tập thể thao sẽ hết bệnh táo bón 3) Dùng lait de concombre 4) Có sách bán ở hiệu Taupin 5) Đi bác sĩ Hỷ ở đường Richaud.

CÔ LÊ-THỨC Hanoi. — Đến ngay bác sĩ Hỷ mà chữa vì bác sĩ là tay chuyên môn bệnh đàn bà.

CÔ HỒI Ninh-bình. — 1) Muốn có «corps» đẹp thì nên ăn uống có điều độ, tập thể thao theo méthode suédoise nhưng trước hết phải được hóa công cho một thân hình đều đặn (proportionné) đã. 2) Muốn chóng biết bơi thì mua một quả bóng caosu về tập, hoặc không, dùng một cây chuối cũng được. Khi biết bơi rồi

nhân sâm dưỡng vinh

Đại-bổ khí-huyết, dùng cho các bà, ốm yếu xanh xao, kém ngủ, ít ăn, sau sinh nở, và các cụ già.

NHÀ THUỐC

THƯỢNG ĐỨC

15 - Phố Nhà chung - 15

H A N O I

Téléphonie 1629

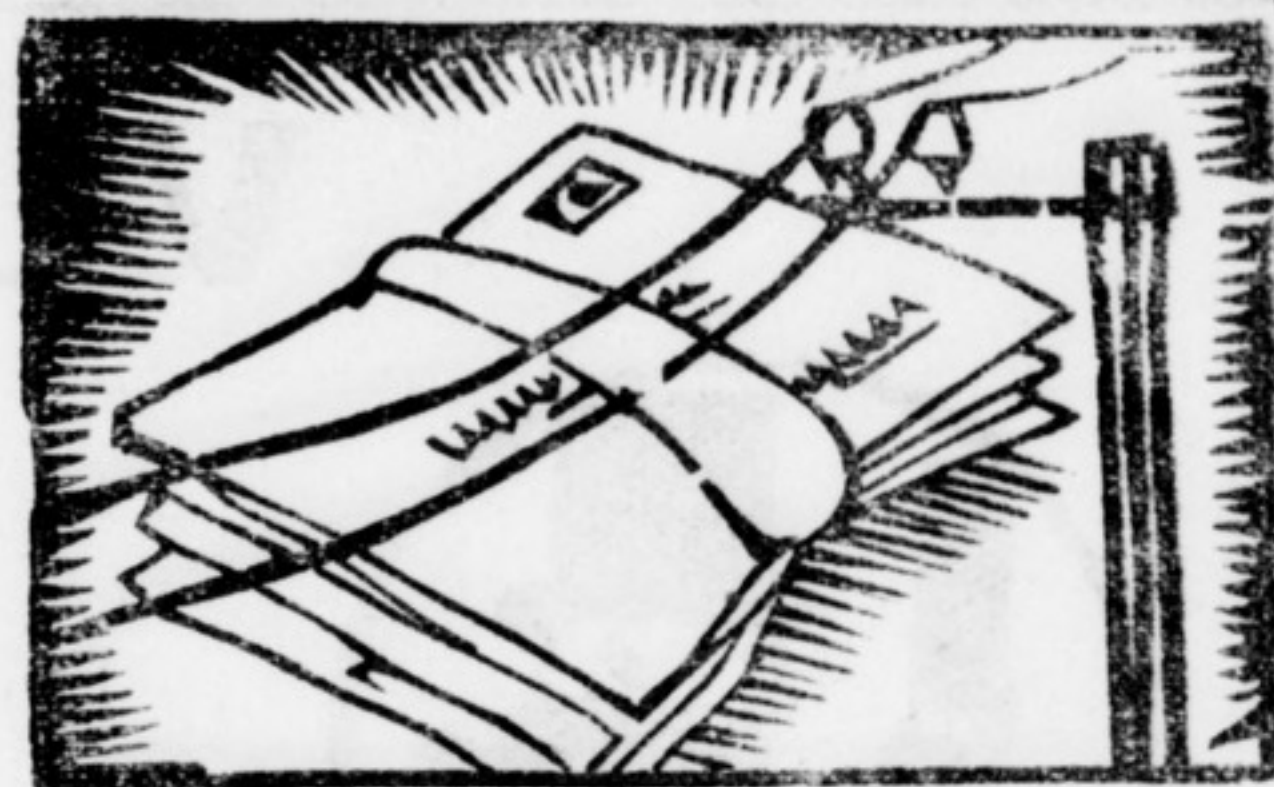
mới cần học những cách bơi. 3) Muốn mua sách đó thì gởi tiền lên. Nhà báo không gởi C. R. 4) Cũng làm như mứt bí.

BÀ THANH-CẨM Hanoi. — 1) Cao 1m53 mà nặng có 39 cân như vậy thiếu mất 6 cân. Đó là một lẽ làm bộ ngực phải lép. Bà lại không nuôi con, đó là hai lẽ. Bây giờ bà cần phải tắm bồ nhiều, nhất là đi bác-sỹ chuyên môn chữa bệnh khi hừ thì mới có cơ lên cân và mới khỏi bệnh rức đầu, chóng mặt, đau xương. Tam, bà nên mua polycalcion mà dùng. 2) Da mặt ấy dùng phấn ocre n° 2, phấn hồng màu mau-resque, son màu rose foncé 3) ăn được, ngủ được thì mất bớt quảng thâm chứ không có cách chữa. 4) Có thuốc làm rụng lông chân song phải do đơn của bác-sỹ mới được. vì thuốc đó độc 5) Bà cứ gởi.

Giúp học - trò nghèo

Hội Truyền-Bá Quốc-Ngữ vừa nhận được của ông Nghiêm Xuân-Huyền, chủ nhà in Rạng-Đông, Hanoi 100\$ và ông Sáo ở Nam-dịnh 400\$ gửi đến giúp Hội để mua sách, vở cho học-trò nghèo.

Ban Trị-sự Hội T. B. Q. N. xin trân-trọng cảm tạ hai nhà từ-thiện ấy. Hội T. B. Q. N. lại cáo

THƯ - TIN

Đã nhận được mandats của quý vị kể sau đây vậy xin cảm tạ.

CÔ LÊ-thị-Vinh (Ninh-giang) bà Vũ-như-Cương (Hải-phong) ông Phạm-duy-Nhạc (Ninh Hòa) cô Huỳnh-công Niêm (Dran) bà Nguyễn-quan-Phước (Saigon) ông Trần-hữu-Trung, (Long-thành) bà Nguyễn-thành-Lâm (Vũng-Liêm) bà Đặng-ngọc-Thêm (Vĩnh-Long) bà Đinh-văn-Tân (Tuyên-quang) cô Hồng-Hải (Đáp cầu) ông Nguyễn-duy-Xán (Lạc-quần) bà Đinh-văn-Tường (Bến-thủy) bà Quách-tòng-Đức (Long Mỹ) cô Bích-Quỳnh (Bắc-giang) Docteur Mạch-Dùng (Trà-vinh) cô Đinh-Bạch-Lý (Hưng-yên) cô Nguyễn-thị-Chúc (Tuyên-quang) cô Khánh-Liên Chợ-chu cô Nông-thị-Phú Tĩnh-Túc, Kiosque Thanh Tao-vinh, Librairie Hương-giang Huế, cô Lê-Thục Bắc aninh, bà Phan-đăng-Tài Hà-tĩnh, cô Kim-Chính Phú-Điện, bà Scarvell Saigon, cô Trần-thị Bà Quảng-ngãi,

Maison KIOSIO Huế, báo từ số 1 đến 90 hết còn từ 90 đến 195 thiếu chừng 30 số, xin gửi cho 11\$ 00 sẽ gửi báo.

CÔ KIM KHÁNH Thanh-hóa, mất số nào xin cho biết sẽ gửi thưởng, 3 tháng giá cũ 9 tháng giá mới, cô gửi cho 9\$ 30

Bà ĐINH-VĂN-TƯỜNG Bến-thủy, giá báo 6 tháng 5\$ 00 chớ không phải 3\$ 50 bà gửi thêm 1\$ 50 nữa.

Cô ĐỖ-TUYẾT-MINH Tiền-Hải, hạn báo đến 22-7-43 này hết, xin theo giá mới. Báo từ 80 đến 124 thiếu 45 số cô có bằng lòng lấy xin cho biết sẽ gửi.

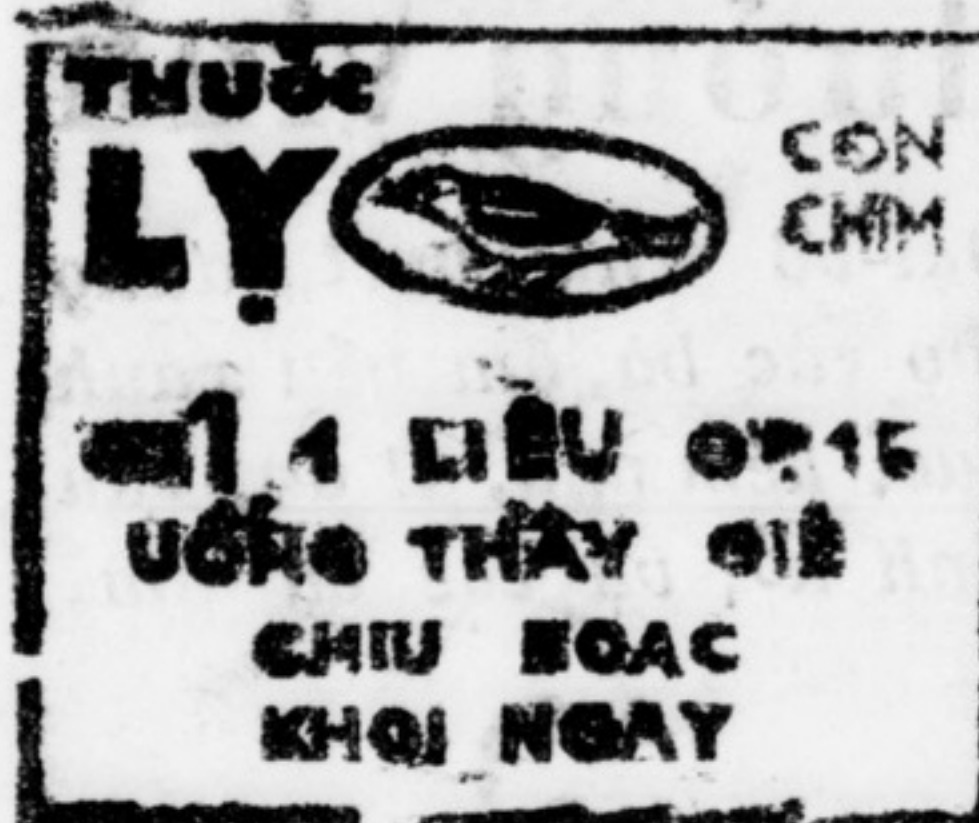
Cô CHI Phú-lang-Thương Báo từ số 1 hết cả. Đã gửi hai số thiếu.

Bà ĐẶNG-THỊ-NGA Thủ-đầu-một, giá báo 1 năm 10\$ 00 6 tháng 5\$ 00.

Cậu HỢP, TIỀN-LŨ. — Rất cảm động về những lời thành thực của cậu, nhưng khuyên cậu hãy học đi đã, bao giờ học hành khá, đi nhiều, từng trải nhiều, lúc bấy giờ hãy viết truyện ngắn, truyện dài cũng chưa muộn.

Ô. NGUYỄN-VĂN-TRÚC. — Mua được. Số 75 trúng. Tờ này ra sớm, có việc cần. Bất tận ngon.

VU-DINH-TAN

Tổng Phát Hành — 78, Lạch-tray — HAIPHONG

MUỐN CÓ

Nhà lầu ô-tô

Nên mua

XÔ XÔ ĐÔNG-DƯƠNG

1500 Một Xô

THANH-HU'ÔNG

48, Phố Phúc-Kiến — Hanoi

HIỆU BÁNH KHÉO NHẤT HANOI.

ĐỦ CÁC THỨ BÁNH MỨT LỐI TA,

NHẬN LÀM BÁNH Đám CƯỚI.

Phầy bụi trần

Xét thấy nhà nào để gương soi mờ ám cửa kính, tủ kính lem-nhem luốc nhuốc, ấy là cái biểu hiện chính thực sắp sửa xảy ra những cuộc bụi trần hư chơi bời, biếng nhác, nghèo khổ, hoang họ ế ẩm hoặc tội chợ chán nản, vậy nên tranh trước và dùng ngay BLANC d'ANNAM là thứ thuốc bột để lau chùi và đánh gương tủ kính cửa kính, cốc đĩa thủy tinh rất trông sáng sạch sẽ, tiện lợi mà lại hạ tiền. Thứ thuốc bột này có thể đánh được cả nũ lần giấy phôi được nâng giá sẽ trắng như tuyết và có hai cái đặc điểm: Khi cầm nũ dội lên dầu không chảy ra tay vì không có bụi phôi phũ như các thứ phấn khác; khi muốn đánh lại mà nũ ỉ ra: ết bột tạt lấy nước rửa sạch bụi đi, mang phôi ra sẽ trắng như mới. Thật là chất cử tam từ tiện. Có bán tại các đại lý DẦU CHOI HOA-KY và PHÒNG TÍCH CON CHIM mỗi phong nặng 100 grammes, là 0p10.

Cần đại lý các tỉnh, hỏi AN-ĐA

13, Rue du Cuivre — Hanoi

Cần đề ý hai điều

1) Phương thuốc ho lao của cụ TRỊNH-BÁI-LONG (nội tổ ông đốc học HAO) là đáng tin cậy vì đã cứu sống nhiều người mắc bệnh ho lao, ho ra máu hay ho đêm. Có 2 nũ (bũ và 4p50) Hạng đặc biệt 8p00

2) Toàn cõi Đại-Á-Đông ai cũng rõ sự công hiến của Nước Cối Sơn Cam-Ly (con sơn Cam-Ly chung lấy nước cối) Đại tài bổ dưỡng người già yếu Thanh niên nam nữ gây cộm, bạo nhuộc. Vẻ lên 6p00. Nhỏ 4p00 Hạng đặc biệt 8p00 ở xa mua gửi mandat cho ông.

Trịnh-văn-Hào

110, Rue de Vassolgo, Tân-dinh — Saigon

Ra đời từ năm 01.

THUỐC BỒ

CỬU - LONG - HOÀN

VỖ - DÌNH - DÂN

Đã từng làm danh - dự cho nghề làm thuốc Việt-Nam

KHÁP XỨ ĐÔNG-PHÁP

Các cửa hàng Annam và Khách đều bán lẻ

Hộp 2 hoàn : 1p70 Hộp 4 hoàn : 3p25 Hộp 10 hoàn : 7p90 Giá đã kiểm-xoát

Publication autorisée par arrêté du Gouverneur Général du 19 Janvier 1939

Imprimerie Lê-Cường-Thư 2500 Exemplaires

La gérante LƯU THỊ-YẾN dite THUY-AN